

Raadsplein besluitvormend

Datum 18 april 2017

onderwerp	Selma Wijnberg
portefeuillehouder	Henk Jan Meijer
informant	Bredie, Liselotte (4042)
afdeling	Communicatie

Voorgesteld besluit raad

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De stand van zaken met betrekking tot de tentoonstelling in de synagoge waarin aandacht wordt gegeven aan Selma Wijnberg en het aanpalende programma op 4-5 mei.

Informatienota voor de raad

Datum 27 maart 2017

Onderwerp	Selma Wijnberg
Versienummer	V1.

Portefeuillehouder Henk Jan Meijer

Informant E.A.M. Bredie
Afdeling ZWCO (communicatie)
Telefoon 038 498 4042
Email EAM.Bredie@zwolle.nl
Bijlagen Concept-programma bezoek familie Wijnberg 4-5 mei 2017

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De stand van zaken met betrekking tot de tentoonstelling in de synagoge waarin aandacht wordt gegeven aan Selma Wijnberg en het aanpalende programma op 4-5 mei.

Datum

27 maart 2017

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

In het najaar van 2016 is de Stichting Judaica Zwolle (SJZ) aan de slag gegaan met het realiseren van een plek voor het verhaal van Selma Wijnberg binnen de bestaande tentoonstellingsruimte in de synagoge. De vereiste tijd, zorgvuldigheid, specifieke kennis en vaardigheden voor een vlotte, professionele realisatie van de tentoonstelling heeft gaandeweg meer menskracht en geld gevraagd. Dit is in goed overleg tussen de gemeente Zwolle en de Israëlitische gemeente Zwolle alsnog gerealiseerd.

De familie Wijnberg heeft zoals de meeste joodse families veel mensen verloren in de Tweede Wereldoorlog. De familie is wijd vertakt (Europa, Amerika, Canada) maar zeer hecht. De respons van de familie op de uitnodiging is bijzonder positief. Van de tweede, derde en vierde generatie Wijnberg komen 34 familieleden donderdag 4 mei en vrijdag 5 mei naar Zwolle. Het voelt voor hen goed samen terug te gaan naar de 'roots' in Zwolle en zich onderling gesteund te weten, temeer omdat Selma zelf - vertegenwoordiger van de eerste generatie - er wegens haar broze gezondheid niet bij kan zijn. Om het project inhoudelijk vorm te geven, het onderdeel Selma binnen de bestaande tentoonstelling visueel samenhangend en aansprekend te maken, de 'extended' familie ruimhartig te ontvangen en de officiële opening uitstraling te geven is het eerder vastgestelde budget verruimd. Aan de 'werkgroep' SJZ zijn mensen en expertise toegevoegd, waarbij op historicus Ad van Liempt kan worden teruggevallen voor toetsing. Ook de familie zelf wordt geconsulteerd om zaken te verifiëren.

Kernboodschap

Het bijzondere en indrukwekkende verhaal van Selma krijgt een eigen plek. Een plek binnen de bestaande educatieve tentoonstelling van het Joods cultuurhistorisch erfgoed van Zwolle en omgeving op het vrouwen balkon van de synagoge. Selma's verhaal wordt daarmee onderdeel van het Zwols-Joodse verhaal. Bij de realisatie ervan zijn keuzes gemaakt op grond van de beschikbare ruimte op het vrouwen balkon, de beschikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van foto's en documenten en de invalshoek educatie. Centraal staat het doorgeven van het verhaal van Selma aan volgende generaties. Een verhaal dat duidelijk maakt dat vrijheid en vrede kostbaar en kwetsbaar zijn en dat oorlog, uitsluiting en vervolging van alle tijden is. De invalshoek sluit niet alleen aan bij de bestaande tentoonstelling en de doelgroep – met het accent op 12-20 jarigen – maar ook bij het feit dat Selma in de VS zelf actief aan educatie heeft gedaan door over haar ervaringen aan jonge mensen op scholen te vertellen. Daarmee is de cirkel rond. Het verhaal van Selma wordt ingedeeld in voor-tijdens-na de Tweede Wereldoorlog. Voor verdieping kan ter plekke de NOS documentaire worden bekeken en beluisterd en het boek over Selma van Ad van Liempt worden ingezien.

Consequenties

De gemeente Zwolle en de Zwolse samenleving investeren in een gastvrij en professioneel verloop van de ontvangst van de familie Wijnberg en het programma op 4-5 mei. Het bijzondere en indrukwekkende verhaal van Selma krijgt een eigen plek binnen de bestaande tentoonstellingsruimte in de synagoge vanuit de invalshoek educatie.

De familie Wijnberg is donderdag 4 mei en vrijdag 5 mei gast van de gemeente Zwolle. Daarbij kan de gemeente rekenen op draagvlak in de stad dat zich vertaalt in medewerking van de Joodse gemeente, Historisch Centrum Overijssel, Woningbouwcorporatie DeltaWonen, Stichting Bevrijdingsfestival Overijssel, basisschool De Octopus, Podium van Kerken, Historische Muurreclames Zwolle ism Cibapstudenten etc.

In de stad blijven los van wat er in de synagoge wordt gerealiseerd verwachtingen bestaan op basis van eerdere berichtgeving in de media en oproepen vanuit de samenleving. Zo is gesproken over een herinneringsplaquette op de plek van het voormalige hotel Wijnberg aan de Veemarkt toen de locatie synagoge nog niet in beeld was. Afhankelijk van de ontwikkeling van het gebied rond de IJsselhallen is het reëel deze 'toezegging' als afronding van het project voor de toekomst vast te houden. Of dat een plaquette moet zijn of iets interactievers als een audionformatiepunt moet dan worden gezien.

Datum 27 maart 2017

Een combinatie met de onthulling van Stolpersteine voor de moeder en broers van Selma Wijnberg ligt dan voor de hand al is daarvan nog evenmin een concrete planning te geven, omdat de Stichting Zwolse Stolpersteine daarbij van meerdere factoren afhankelijk is. Landelijke toekenning van de onderscheiding Ridder in de Orde van Oranje-Nassau in 2010 aan Selma was gebaseerd op haar hulp aan nabestaanden van slachtoffers van Sobibor en haar inzet op het gebied van educatie na de oorlog.

Financien

Op basis van overwegingen op het gebied van kwaliteit van de tentoonstelling, het bieden van mogelijkheden voor de familie om bij de opening aanwezig te zijn, het ontwikkelen van een aanpalend programma en communicatie heeft het college besloten extra middelen beschikbaar te stellen. Het totale budget bedraagt ca. 15.000 euro dat gedekt wordt uit de begrotingsposten Representatie B&W en Kabinetszaken.

Communicatie

Gezien de voorgeschiedenis en de verwachtingen met betrekking tot een eigen plek voor het verhaal van Selma Wijnberg in Zwolle is het belangrijk om helder, eenduidig en open over het proces en de uiteindelijke realisatie ervan te communiceren. Via diverse kanalen zal de tentoonstelling en het bijbehorende programma en bezoek gecommuniceerd worden.

Openbaarheid

Ja

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang

Kenmerk

33897

Onderwerp

Selma Wijnberg

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 28-03-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 18 april 2017,

de voorzitter,

de griffier,